

राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांतील
वैद्यकीय पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांसाठी
शासनाच्या सेवेतील वैद्यकीय अधिकारी (सेवांतर्गत
उमेदवार) यांच्यासाठी आरक्षण ठेवणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- एमईडी १०२०/प्र.क्र.१०/२०/शिक्षण-२,
९वा मजला, गो.ते.रुग्णालय संकुल, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई ४०० ००१
दिनांक :- २६/०९/२०२२

- वाचा : १. मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे दाखल रिट याचिका (सिव्हिल) क्र.१९६/२०१८
(तामिळनाडु मेडीकल ऑफिसर्स असोसिएशन व इतर विरुद्ध भारतीय संघराज्य व इतर) प्रकरणी
मा.न्यायालयाचे आदेश दिनांक ३१.०८.२०२०.
२. सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग शासन निर्णय क्रमांक मवैअ- २०१९/प्र.क्र.१६५/ सेवा-३,
दिनांक १९/०३/२०१९ (सुधारित निवड नियमावली संबंधी)
३. सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग शासन निर्णय क्रमांक मवैअ- २०१९/प्र.क्र.१६५/ सेवा-३,
दिनांक १९/०३/२०१९ (आरोग्य संस्थांचे वर्गीकरण संबंधी)
४. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी १०१३/प्र.क्र.१३७/१३/शि- २,
दिनांक ०६/०१/२०१५.
५. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी १०१३/प्र.क्र.१३७/१३/ शि-२,
दिनांक ०२/०७/२०१३.
६. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी १०१३/प्र.क्र.१३७/१३/ शि-२,
दिनांक २१/०६/२०१३.
७. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एनओसी- ३०९५/प्र.क्र.३०७/९५/
शिक्षण-१, दिनांक २२/०२/१९९६.
८. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी २०९१/प्र.क्र.७३/९१/
एमईडी-४ए, दिनांक २४/१०/१९९१.
९. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी २१०८९/४७३६/प्र.क्र.४८२/
८९/एमईडी-४ए, दिनांक ०६/०१/१९९०.

प्रस्तावना :- राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता राज्य
शासनाच्या सेवेतील वैद्यकीय अधिकारी (सेवांतर्गत उमेदवार) यांच्याकरिता जागा राखीव ठेवण्याबाबत "वाचा"
येथील क्र.४ ते ९ वरील शासन निर्णयान्वये तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. सेवांतर्गत उमेदवारांना गुणाधिक्य
देण्याच्या अनुषंगाने सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत असलेल्या आरोग्य संस्थांचे अतिदुर्गम / दुर्गम / ग्रामिण
प्रकारांमध्ये "वाचा" येथील क्र.३ वरील शासन निर्णयान्वये वर्गीकरण करण्यात आले आहे. तसेच, वैद्यकीय

पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या सेवांतर्गत कोट्यातील प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांसाठी सुधारीत निवड नियमावली "वाचा" येथील क्र.२ वरील शासन निर्णयान्वये प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद (MCI) / राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोग (NMC) यांचे Postgraduate Medical Education Regulations, २००० मधील कलम ९ नुसार सध्या वैद्यकीय पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या ५० टक्के जागा सेवांतर्गत उमेदवारांकरिता राखीव ठेवण्यात येतात. तथापि, वैद्यकीय पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत उमेदवारांना आरक्षण लागू करण्याबाबत उक्त विनियमनामध्ये कोणतीही तरतूद नाही. तसेच पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत उमेदवारांना आरक्षण लागू करण्याकरिता Postgraduate Medical Education Regulations, २००० नुसार मनाई करण्यात आलेली नाही, असे "वाचा" येथील क्र.१ वर नमूद मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक ३१/०८/२०२० रोजीच्या न्यायालयीन निर्णयान्वये स्पष्ट करण्यात आले आहे. त्याप्रमाणेच सदर सेवांतर्गत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांसाठी वैद्यकीय पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी जागा राखीव ठेवण्यासाठी राज्य शासन सक्षम असल्याचे उक्त न्यायालयीन निर्णयावरून स्पष्ट होते.

सद्यस्थितीत वैद्यकीय पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या बहुतांश जागा ह्या पदव्युत्तर पदवीमध्ये रूपांतरीत करण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे सेवांतर्गत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता असलेल्या आरक्षणाचा प्रत्यक्षरित्या लाभ मिळत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. सेवांतर्गत वैद्यकीय अधिकारी हे शासनाच्या रूग्णालयांमध्ये सेवा बजावित असून त्यांना पदव्युत्तर पदवीसाठी जागा राखीव ठेवल्यास त्यांचेमधून उपलब्ध होणारे विशेषज्ञांमार्फत राज्यातील सामान्य जनतेस रूग्णसेवा उपलब्ध होणार आहे. सदर बाब विचारात घेऊन शासकीय / महापालिका वैद्यकीय महाविद्यालयातील पदव्युत्तर पदवी आणि पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत कोट्याच्या प्रमाणासंदर्भात सुधारीत आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- सन २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यातील शासकीय / महापालिका वैद्यकीय महाविद्यालयांमधील पदव्युत्तर पदवी व पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत उमेदवारांकरिता २०% जागा राखीव ठेवण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या सेवांतर्गत कोट्यांमधील प्रवेशांकरिता प्राप्त करावयाचे गुणाधिक्य आणि सदर कोट्यातील प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत उमेदवारांची निवड याकरिता "वाचा" येथील क्र.२ आणि ३ वर नमूद सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या शासन निर्णयान्वये अथवा त्या विभागामार्फत वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशांनुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

३. राज्यातील शासकीय/महापालिका वैद्यकीय महाविद्यालयांमधील पदव्युत्तर पदवी व पदविका अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता सेवांतर्गत उमेदवारांकरिता राज्य कोट्यातील २०% जागा राखीव ठेवण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

१) सदर आरक्षणाच्या कोट्याव्यतिरिक्त सर्वसाधारण प्रवर्गातून प्रवेशासाठी इच्छुक सेवांतर्गत उमेदवारांना नीट परीक्षेतील गुणांव्यतिरिक्त वेगळे गुणाधिक्य मिळणार नाही.

२) सेवांतर्गत उमेदवारांनी पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत द्यावयाच्या सेवेव्यतिरिक्त त्यांनी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयात देखील एक वर्षाची सामाजिक दायित्व सेवा देणे बंधनकारक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९२६१७०४४६०११३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अजित सासुलकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सचिव (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
८. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
९. आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण, मुंबई.
१०. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी, पुणे.
१२. आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे.
१३. आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष, मुंबई.
१४. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
१५. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
१६. सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. निवडनस्ती (शिक्षण-२)